

Wstęp	5
Rozdział I. Historyczne warunki budowania Wielkiej Brazylii	9
1. Brazylia jako kolonia portugalska	9
2. Niepodległa Brazylia w okresie Cesarstwa	13
3. Okres Starej Republiki	17
4. Era Vargasa i budowanie Nowego Państwa	23
5. Rządy populistyczne po II wojnie światowej	26
Rozdział II. Ideologia i system rządów wojskowych w latach 1964 - 1985	30
1. Rola wojska w życiu politycznym Brazylii	30
2. Doktryna bezpieczeństwa narodowego i rozwoju	36
3. Ewolucja systemu politycznego w latach 1964 - 1985	40
3.1. Program „normalizacji” marszałka Humberto Castello Branco (1964 - 1967)	40
3.2. Program „humanizacji systemu” marszałka Arthura da Costa e Silva (1967 - 1969)	43
3.3. Program „modernizacji” generała Emilio Garrastazu Medici (1969 - 1974)	49
3.4. Program „liberalizacji” generała Ernesto Geisela (1974 - 1979)	52
3.5. Program „otwarcia politycznego” generała Joao Baptista Figueiredo (1979 - 1985)	57
Rozdział III. Model rozwoju realizowany w okresie rządów wojskowych	63
1. Główne elementy brazylijskiego modelu rozwoju	63
2. Ewolucja polityki przyspieszonego wzrostu gospodarczego	67
2.1. Program stabilizacji gospodarki (1964 - 1967)	68
2.2. Brazylijski cud gospodarczy (1968 - 1974)	69
2.3. Kontynuowanie polityki wysokiego wzrostu gospodarczego po szoku naftowym (1975 - 1980)	73
2.4. Załamanie się polityki wysokiego wzrostu gospodarczego (1981 - 1984)	77
3. Strategia uprzemysłowienia	80
3.1. Etapy i kierunki uprzemysłowienia	80
3.2. Rozbudowa sektora państwowego	85
3.3. Rola korporacji ponadnarodowych w realizacji przyjętej strategii rozwoju	93
3.3.1. Polityka wobec zagranicznych inwestycji bezpośrednich	94
3.3.2. Kontrola transferu technologii	100

3.3.3. Wielkość, struktura i siła gospodarcza zagranicznych inwestycji bezpośrednich	103
3.3.4. Udział korporacji ponadnarodowych w promocji eksportu brazylijskich wyrobów przemysłowych	107
4. Model rozwoju a problemy energii	110
4.1. Zależność gospodarki brazylijskiej od importowanej energii	110
4.2. Programy przezwyciężenia kryzysu energetycznego	114
4.2.1. Zwiększenie krajowego wydobycia ropy naftowej	115
4.2.2. Program rozwoju hydroenergetyki	116
4.2.3. Program wykorzystania energii atomowej	118
4.2.4. Programy substytucji ropy naftowej	120
4.3. Efekty nowej polityki energetycznej	124
5. Model rozwoju a zadłużenie zagraniczne	127
5.1. Kredyty zagraniczne jako źródło finansowania przyspieszonego wzrostu gospodarczego	127
5.2. Wielkość i przyczyny narastania zadłużenia zagranicznego po 1974 r.	129
5.2.1. Deficyt w bilansie handlowym	131
5.2.2. Obsługa zadłużenia	134
5.2.3. Bilans płatniczy	136
5.3. Kryzys zadłużenia	138
6. Nowa polityka regionalna jako czynnik przyspieszenia wzrostu gospodarczego	141
6.1. Podział regionalny Brazylii	142
6.2. Plany zagospodarowania Amazonii	147
Rozdział IV. Model rozwoju a postęp społeczny	155
1. Koncepcja przeobrażeń w społeczeństwie brazylijskim	155
2. Zmiany w strukturze zatrudnienia	160
3. Polityka płac i podział dochodów	162
4. Stopień zaspokojenia podstawowych potrzeb społecznych	171
4.1. Oświata	172
4.2. Wyżywienie i zdrowie	176
4.3. Warunki mieszkaniowe i dostęp do dóbr trwałego użytku	179
5. Wzrost gospodarczy a rozwój społeczny	183
Rozdział V. Konflikty społeczne na tle przyjętej przez rządy wojskowe koncepcji rozwoju Brazylii	186
1. Ewolucja stosunku różnych grup społecznych do rządów wojskowych	186
2. Kościół katolicki i jego nowa rola w życiu politycznym Brazylii	190
2.1. Wpływ nauki społecznej Kościoła na postawę Kościoła brazylijskiego	190
2.2. Dom Helder Câmara i jego wizja rozwoju Brazylii	193
2.3. Oświadczenia Konferencji Episkopatu oraz biskupów z różnych regionów kraju	198
2.4. Kościół w obronie praw człowieka	204
2.5. Kościół w obronie Indian	208
2.6. Wizyta papieża Jana Pawła II w Brazylii	210
2.7. Akcje Kościoła w imię teologii wyzwolenia	213

3. Ruch studencki i partyzantka miejska	214
4. Ruch związkowy robotników przemysłowych	221
5. Działalność innych grup nacisku	228
5.1. Środki masowego przekazu i intelektualistów	228
5.2. Ruch kobiet	230
5.3. Opozycja w armii	233

Rozdział VI. Polityka zagraniczna jako czynnik wspierania dążeń rozwojowych

Brazylii	236
1. Kontynuacja i zmiana w brazylijskiej polityce zagranicznej	237
2. Stosunki ze Stanami Zjednoczonymi	241
3. Polityka latynoamerykańska Brazylii	247
4. Trzeci świat w polityce zagranicznej Brazylii	256
4.1. Polityka afrykańska	257
4.2. Polityka wobec Bliskiego Wschodu	264
4.3. Udział w systemie ONZ i dialogu Północ-Południe	265
5. Inne kierunki polityki zagranicznej	268

Rozdział VII. Zmiana miejsca Brazylii w gospodarce światowej

1. Tradycyjne i nowe wyznaczniki miejsca Brazylii w świecie	271
2. Miejsce Brazylii w bilansie surowcowym świata	273
3. Brazylia jako światowy producent i eksporter żywności	280
3.1. Produkcja żywności	282
3.2. Eksport żywności	288
4. Udział Brazylii w światowej produkcji przemysłowej	292
4.1. Przemysł stalowy	294
4.2. Przemysł samochodowy	295
4.3. Przemysł stoczniowy	298
4.4. Przemysł zbrojeniowy	299
4.5. Inne gałęzie przemysłu o znaczeniu światowym	303
5. Zasięg i charakter powiązań gospodarczych Brazylii ze światem	304
5.1. Zmiany w brazylijskim handlu zagranicznym	305
5.2. Stosunki gospodarcze Brazylii z wybranymi krajami	311
5.3. Brazylia jako eksporter technologii i kapitału	318
6. Miejsce Brazylii we współczesnej strukturze gospodarki światowej	321
6.1. Dochód narodowy Brazylii na tle największych potęg przemysłowych	321
6.2. Miejsce Brazylii w grupie krajów rozwijających się	323
6.3. Brazylia jako kraj średnio rozwinięty oraz średnia potęga światowa	325

Zakończenie	330
------------------------------	------------

Wybrana bibliografia	335
---------------------------------------	------------

Ważniejsze wydarzenia w historii Brazylii (wymienione w pracy)	339
---	------------

Zwroty i skróty nazw w języku portugalskim	351
---	------------

Aneks 1. Główne wskaźniki rozwoju gospodarczego Brazylii w latach 1964 - 1984	357
--	------------

Aneks 2. Miejsce i udział Brazylii w gospodarce światowej w 1984 r.	358
--	------------

Spis tablic	360
Indeks	362
Encerramento (Streszczenie w języku portugalskim)	368
Indice (Spis treści w języku portugalskim)	372
Conclusion (Streszczenie w języku angielskim)	376
Contents (Spis treści w języku angielskim)	380